

Zbirka odločb sodne prakse

Zadeva C-167/12

**C. D.
proti
S. T.**

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Employment Tribunal, Newcastle upon Tyne)

„Predlog za sprejetje predhodne odločbe — Socialna politika — Direktiva 92/85/EGS — Ukrepi za spodbujanje izboljšav na področju varnosti in zdravja pri delu nosečih delavk in delavk, ki so pred kratkim rodile ali dojijo — Člen 8 — Mati naročnica, ki je otroka dobila na podlagi dogovora o nadomestnem materinstvu — Zavrnitev priznanja porodniškega dopusta — Direktiva 2006/54/ES — Enako obravnavanje delavcev in delavk — Člen 14 — Manj ugodno obravnavanje matere naročnice v zvezi s priznanjem porodniškega dopusta“

Povzetek – Sodba Sodišča (veliki senat) z dne 18. marca 2014

1. *Socialna politika — Zaščita varnosti in zdravja delavcev — Noseče delavke in delavke, ki so pred kratkim rodile ali dojijo — Direktiva 92/85– Pravica do porodniškega dopusta — Mati naročnica, ki je otroka dobila na podlagi dogovora o nadomestnem materinstvu — Delavka, ki ne spada na področje uporabe člena 8 Direktive 92/85 — Možnost držav članic, da uporabijo ali sprejmejo ugodnejše predpise*

(Direktiva Sveta 92/85, člen 8)

2. *Socialna politika — Delavci in delavke — Dostop do zaposlitve in delovni pogoji — Enako obravnavanje — Direktiva 2006/54 — Nepriznanje porodniškega dopusta materi naročnici — Manj ugodno obravnavanje v povezavi z nosečnostjo ali s porodniškim dopustom — Neobstoj*

(Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2006/54, členi 2(1)(a) in (b), 2(c) in 14; Direktiva Sveta 92/85, člen 8)

1. Direktivo 92/85 o uvedbi ukrepov za spodbujanje izboljšav na področju varnosti in zdravja pri delu nosečih delavk in delavk, ki so pred kratkim rodile ali dojijo je treba razlagati tako, da državam članicam delavki kot materi naročnici, ki je otroka dobila na podlagi dogovora o nadomestnem materinstvu, na podlagi člena 8 te direktive ni treba priznati porodniškega dopusta, niti če lahko otroka po rojstvu doji ali če ga dejansko doji.

Prav tako je iz cilja Direktive 92/85, besedila člena 8 te direktive, ki se izrecno nanaša na porod, in sodne prakse Sodišča, razvidno, da je namen porodniškega dopusta iz člena 8 te direktive varstvo zdravja matere otroka v posebnem ranljivem položaju, ki izhaja iz njene nosečnosti. V zvezi s tem je Sodišče gotovo presodilo, da je namen porodniškega dopusta tudi zagotovitev varstva posebnega odnosa med žensko in njenim otrokom, pa se ta cilj nanaša zgolj na obdobje, ki sledi nosečnosti in porodu. Iz navedenega izhaja, da se za priznanje porodniškega dopusta na podlagi člena 8 Direktive

92/85 predpostavlja, da je bila delavka, ki ji je ta dopust priznan, noseča in da je otroka rodila. V teh okoliščinah delavka kot mati naročnica, ki je otroka dobila na podlagi dogovora o nadomestnem materinstvu, ne spada na področje uporabe te določbe, niti če lahko otroka po rojstvu doji ali če otroka dejansko doji. Državam članicam zato taki delavki ni treba priznati pravice do porodniškega dopusta na podlagi tega člena.

Namen Direktive 92/85 je določitev nekaterih minimalnih zahtev na področju varnosti pri delu nosečih delavk in delavk, ki so pred kratkim rodile ali ki dojijo. Ta direktiva torej nikakor ne preprečuje državam članicam, da uporabljajo ali sprejmejo zakonske in druge predpise, ki so ugodnejši za varovanje zdravja in varnosti mater naročnic, ki so otroka dobile na podlagi dogovora o nadomestnem materinstvu, tako da jim omogočijo izrabo porodniškega dopusta zaradi rojstva tega otroka.

(Glej točke od 35 do 37, od 40 do 43 in točko 1 izreka.)

2. Člen 14 Direktive 2006/54 o uresničevanju načela enakih možnosti ter enakega obravnavanja moških in žensk pri zaposlovanju in poklicnem delu v povezavi s členom 2(1)(a) in (b) ter (2)(c) te direktive je treba razlagati tako, da dejstvo, da delodajalec ne prizna porodniškega dopusta materi naročnici, ki je otroka dobila na podlagi dogovora o nadomestnem materinstvu, ne pomeni diskriminacije zaradi spola.

Zavrnitev priznanja porodniškega dopusta v takem primeru namreč pomeni neposredno diskriminacijo na podlagi spola v smislu člena 2(1)(a) navedene direktive, če ključni razlog te zavrnitve velja izključno za delavce enega od spolov. Vendar pa ne gre za tako neposredno diskriminacijo, ker se v skladu z nacionalno zakonodajo oče naročnik, ki je dobil otroka na podlagi dogovora o nadomestnem materinstvu, obravnava enako kot mati naročnica v primerljivem položaju, saj niti on nima pravice do plačanega dopusta, enakovrednega porodniškemu dopustu. Poleg tega tudi ni posredne diskriminacije v smislu člena 2(1)(b) Direktive, ker na podlagi nobenega od elementov ni mogoče ugotoviti, da bi zavrnitev zadevnega dopusta postavila v manj ugoden položaj zlasti delavke v primerjavi z delavci.

Poleg tega člen 2(2)(c) Direktive 2006/54 določa, da je kakršno koli manj ugodno obravnavanje žensk, ki je povezano z nosečnostjo ali porodniškim dopustom v smislu Direktive 92/85 o uvedbi ukrepov za spodbujanje izboljšav na področju varnosti in zdravja pri delu nosečih delavk in delavk, ki so pred kratkim rodile ali dojijo, diskriminacija v smislu Direktive 2006/54. Prvič, mati naročnica, ki je otroka dobila na podlagi dogovora o nadomestnem materinstvu, se po definiciji ne more manj ugodno obravnavati v povezavi s svojo nosečnostjo, glede na to, da s tem otrokom ni bila noseča. Drugič, ker Direktiva 92/85 ne določa, da mora biti delavki kot materi naročnici, ki je otroka dobila na podlagi dogovora o nadomestnem materinstvu, priznan porodniški dopust, ta mati naročnica ni manj ugodno obravnavana zaradi izrabe porodniškega dopusta v smislu Direktive 92/85.

(Glej točke 46, 47, 49, od 51 do 53, 55 in točko 2 izreka.)